

VAGYIM NYEVGIN VERSEI

agylim Nyevgin, e versek szerzője azonos Vagyim Brodskij leningrádi grafikussal, aki kitűnő Gogol-illusztrációival sok magyar szívét hódította már meg.

Vagyim Brodskij rajzaival gyakran találkozhatunk az *Élet és Irodalom* hasábjain, Klimó Károly jóvoltából pedig már bemutatta öt egyszer a *Múlt és Jövő* is. Költőként azonban most jelentkeznek először a magyar olvasók előtt, s azért a Nyevgin néven, mert úgy véli, híres névrokona, Joszif Brodskij már lefoglalta ezt a nevet a költészetben.

Vagyim Nyevgin versei csöndesek és visszafogottak, kerülnek minden pózt és harsány gesztust, híven a grafikus-költő alaptermészetéhez. E versekben érzékletes hasonlatok hivattak kimondani az alig kimondhatót, mert a szerző láthatóan óvakodik a direktségtől, s még inkább a dolgok túlbeszélésétől. Brodskij-Nyevgin alapvetően lírai alkat, s nem a kinyilatkoztatók, hanem a rácsodálkozók fajtájából.

Prózaverseket ír, ehhez pedig megjegyzendő: a prózavers az orosz költészetben mindmáig igen ritka, ha nem is teljesen előzménytelen. Vagyim Nyevgin számára azonban éppen a prózavers a nyelvi megszólalás egyedül természetes formája, hiszen ő nem a vers felől közelít a költészethez, hanem a költészet felől a vershez. Másképpen fogalmazva: látás- és gondolkodásmódja költői, s ez a költőiség jelentkezik képeiben és verseiben is. A képek – talán közvetlenebb érzékiségük folytán, talán más okból – melegebb koloritúak, mint versei, melyekben a meleg kolorit mindig valami sötétebb tónusból csillan ki. De fontosabb minden hasonlításnál, hogy a képek és a versek egyaránt érvényesen szólalnak meg: Vagyim Brodskij képeit jólesik nézni, Vagyim Nyevgin verseit jólesik olvasni.

KÁNTOR PÉTER

BARÁTAIMNAK

Beszélgetéseink medrében
Az igazsághoz kívánunk eljutni.
Az igazság
Mint a kozmosz, kényelmetlen és határtalan.
De fejünk felett
A lámpafény az igazság fényével rokon,
És mi bátran nekivágunk az útnak,
Félretolunk félelmeket, kétségeket,
Annyira bízunk a baráti tekintetekben.
Hisz egyikünknek sem ismeretlen az utazás

A hajnali villamoson
A sötét folyó felett
S hosszú, hideg hídon át
A homályba vesző túlpartra.

LENINGRÁD, 1984.

* * *

Elovdadt az első hó.
Soká-zöld és sárga almák
Mefoghathatlan illata
Nyugtalanítja a pislákoló napot.
Süket fal és hármass boltív –
Századszor haladok el mellettük.
Megvalósulatlan, beteljesületlen átváltozások
jubileumai

Ismétlődések a hátam mögött,
S a falak kagylóiból,
A néma boltívek mögül minden falnyílásban
Ugyanazt a villamos látom
A tél küszöbén.

* * *

Ezen az üres utcán,
Ahol az esti fény az utolsó árnyékokat lopkodja,
Csak gyerekekkel találkozom,
A beépítetlen telkek romantikusaival.
Mint öcséim és húgaim,
Kísérnek engem,
Egyenesen a szemembe néznek,
Hallgatnak,
S húznak magukkal
Egy piros biciklit,
Akár egy bizalommal teli kiscsikót.

* * *

Veszélyes belenézni a lépcsők örvényébe.
Nyugtalanító fekete ablakban vörös napot látni.
Kinyújtom a kezem,
Kopogok,
Vajon az van-e az ajtó mögött, aki volt?
Az idő olyan gyorsan megváltoztat mindent.
Lépteket hallok.
Várom...
Láthatatlan lift suhan el melletttem,
Fölfelé visz egy láthatatlan embert.

KÁNTOR PÉTER FORDÍTÁSAI